

JAARVERSLAG IT EIBERTSHIEM 2003.

Earnewâld.

Lyrisch!

Op één van de daknesten pikt een paartje zachtjes in elkaars veren. Op een ander staat een vrouwtje te flirten met haar hoog in de lucht cirkelende partner. Ze laat zich door de poten zakken, richt haar staart op en laat de vleugels half langs haar lichaam hangen. Ze buigt haar kop tot op de rug achterover en laat een ratelend geklepper horen. Tegen zulk uitdagend gedrag is haar man niet bestand. In een schitterende zweefduik komt hij naar haar nest. Nauwelijks geland begint ook hij te kleppen. Dan veel geklapwiek en even later is de paring een feit.

Op warme dagen spreidt hij zijn machtige vleugels en laat zich moeiteloos door de thermiek optillen; hij is bekend als de brenger van geluk; en zijn voorkeur voor drassige graslanden verradt zijn plattelandskarakter. De ooievaar, een oer-Hollandse vogel.

Voor de meeste mensen is de weidevogel bij uitnemendheid nog altijd de ooievaar, adebaar, de schatjesbrenger. Wie heeft in 't voorjaar de ooievaars wel eens zien aankomen? Op die heerlijke zonnige dagen in Februari of Maart, die warmer, lichter, blijder en levenslustiger zijn dan eenig andere dag in 't jaar, staan de beide ooievaars of één van beide ineens op 't oude nest.

Beste lezers,

Ook mensen die niet van vogels en/of ooievaars houden moeten bij het lezen van de bovenstaande stukjes toch aan het twijfelen slaan. Ieder mens moet op die manier toch bijna in verroering raken door hetgeen hij leest. Laat staan dat er ook nog eens beelden bijkomen!

Wij zullen in ieder geval ons best blijven doen om de beeldvorming rond de natuur, rond vogels en rond ooievaars in het bijzonder, zo voor het voetlicht te brengen dat het ook u raakt.

En we zijn elkaar daar hard bij nodig! Als we de ooievaar met een gerust hart door de 21^e eeuw willen loodsen dan vraagt veel zorg voor ons landschap. Het vraagt van ons allemaal die inspanning om te komen tot een gevarieerd beschermingspakket voor de ooievaar.

Als we in breed perspectief in gezamenlijkheid de ooievaar zien als metafoor dan is het ook glashelder dat de ooievaar onze steun verdient! WANT WIE BRENGT ONS ANDERS GELUK? !

Wij kunnen gelukkig nog steeds bijna lyrisch worden van en over ooievaars en de drie cursieve stukjes tekst tonen aan dat we daarin niet alleen staan. Dat moet ook zo blijven! De eerste twee stukjes zijn van 2004 (seasons en vogelvlucht) en de derde is van 1904 (Het Vogeljaar). Het lijkt er dus op dat er in honderd jaar niets is veranderd. En het is natuurlijk ook fantastisch dat we na 100 jaar nog steeds op dezelfde manier van de ooievaar kunnen genieten. Als de ooievaar nu ook nog eens op dezelfde manier zou kunnen genieten van zijn biotoop, als, ja dan!

Resultaten It Eibertshiem 2003.

In 2003 waren er vijf paren aanwezig. In totaal werden er 18 eieren gelegd. Van de vijf paren waren er 4 welke voor 16 jongen zorgden, maar binnen 2 weken waren daar 10 jongen van dood. Uiteindelijk bleven er 3 jongen in leven welke in augustus naar elders vertrokken. Een zeer matig resultaat wat hoe jammer, wel redelijk aansloot bij het landelijke beeld, maar daarover straks meer.

In de laatste verslagen komt u ook altijd nieuws tegen over de ooievaars in bijvoorbeeld Beetsterzwaag. Ook in dit verslag leest u daar straks iets over. Maar op It Eibertshiem hadden we dit jaar voor het eerst een broedpaar waarvan 1 van de vogels geboren is in Beetsterzwaag. Dit paar kreeg 1 ei en geen jongen, wat mogelijk gelegen kan zijn aan de leeftijd want de ooievaar uit Beetsterzwaag is geboren in 2001.

Toch interessant en allen die zich inspannen voor het vele ringwerk willen we vanaf deze plaats dan ook hartelijk dank zeggen, want jullie inspanning levert ons een schat aan gegevens.

Zolang It Eibertshiem bestaat zijn er 125 jongen groot gebracht. Van die 125 zijn er 60 ooievaars waar we tot op heden nooit meer iets van hebben waargenomen. (tenminste dit is niet bevestigd door het aflezen van het ringnummer) Dat is dus bijna 50%. Ruim 21% is broedend gesignaleerd. Van die 21% zijn er 5 broedend waargenomen in Earnewâld, 8 in De Schiphorst, 3 in Drente, 2 in Spanga, 1 in Overijssel, 1 in Akmarijp, 2 in Rossum, 1 in Zegveld, 1 in Uitwellingerga, 2 in Gelderland en 1 in Denemarken!

Onze ooievaars keren dus zeker voor een deel terug naar Nederland om hier weer opnieuw voor jongen te zorgen. En voor de criticasters die nog steeds willen twijfelen of onze ooievaars wel op trek gaan het volgende:

Van de 125 vogels zijn er 48 in het buitenland waargenomen. Spanje voert de lijst aan met 19 vogels, en dan Frankrijk met 14 vogels. Tot heden is er 1 waarneming uit midden Afrika maar in ieder geval interpreteren wij deze cijfers vanuit de wetenschap dat onze ooievaars trekken. Daarnaast zijn er nog meldingen uit Duitsland (6), België (1), Luxemburg (1) Zwitserland (1) en Denemarken (1)

Ruim 38% wordt dus waargenomen in het buitenland.

In Totaal 125	Onbekend 60	Buitenland 48	Broedend 27

Op dit moment (2004) zitten er in ons station al weer 15 jonge ooievaars en zit bv jong 4870 welke geboren is in 2001 in Beetsterzwaag te broeden. Dit al voor de tweede keer en deze vogel is ook al gesignaleerd in Spanje!

De Aarhorst in Alphen aan de Rijn
& Het Liesvelt in Groot-Ammers

Landelijke resultaten 2003.

Het was in 2003 geen gunstig jaar voor de ooievaars. Op de stations hadden we naast de overlast van de vogelgriep, wat problemen opleverde voor de voedselvoorziening van de ooievaars en specifiek voor de Schiphorst een probleem met vale gieren wat aan 28 jonge ooievaars de kop kostte, ook stevig last van klimatologische omstandigheden. De invloed daarvan is niet direct te bewijzen maar we weten wel dat de combinatie van lage temperaturen en veel regen van invloed is op de ooievaarspopulatie. Dit is met name het geval in de eerste twee levensweken van de ooievaars.

Landelijk werden er meer dan 430 paren geteld en dit bracht een score van een kleine 1100 eieren op. Uit deze eieren kroop in 870 gevallen een jong, waarvan er ruim 500 vliegvlug werden. Vorig jaar was de overlevingsscore ruim 75% en in 2003 lag die score dus beneden de 60%.

Het aantal paren vertoont dus nog steeds een stijgende lijn.

Nieuws uit Beetsterzwaag.

Het aantal bezette nesten in Beetsterzwaag varieerde vorig jaar tussen de 7 en 8 (en ook in 2004 zijn er minstens 8 bezette nesten met nu al 15 jongen!) Vooral de nesten in het dorp zelf verkeren in een grote publieke belangstelling. In 2003 speelde dat zeker aan de Skoalleane 25, waar twee jongen groot werden en deze zijn ook geringd. Tegenover van Harinxmastate werd 1 jong groot en bij de Eïneflecht moest men het zonder jongen stellen. Ook de andere nesten rond Beetsterzwaag deden het verhoudingsgewijs goed, want het aantal jongen lag hier dus beduidend hoger dan in Earnewâld. In totaal werden hier 9 jongen vliegvlug!

Ander nieuws.

In onze regio kwam het in 2003 niet tot nieuwe vestigingen van paartjes. En ook het bezette nest in Tietjerk leverde geen jongen op. Toch blijven we optimistisch wat de situatie in het Friese aangaat.

Ook vandaag de dag (5 mei 2004) zijn er diverse signalen die dat optimisme aanwakkeren. Het aantal beschikbare nestplaatsen groeit gestaag en ook het tal ooievaars groeit! Het in januari geplaatste nest op het eiland De Burd onder Grou kon zich in april al verheugen op een ooievaar uit Earnewâld. Het beest (774) wordt daar regelmatig foeragerend waargenomen.

Op bezoek bij Aqua Zoo (Leeuwarden) leert een rondreis dat ook daar 6 nesten bezet zijn. Doordat hier ooievaars in gevangenschap zitten trekken ook andere ooievaars hier naar toe en zodoende ontstaan ook hier diverse broedparen. Het nest in Tietjerk is weer bezet.

Tot onze grote vreugde is ook het nest op de boerderij in Uitwellingerga weer in bezit genomen door een paar. Uiteraard hopen we dat hier in 2004 ook, in tegenstelling tot 2003, jongen groot zullen worden.

En last but not least, na een afwezigheid van ruim 40 jaar is er weer een bewoond nest in Buitenpost.

Diversen.

Het ooievaarsproject van Vogelbescherming bestaat nu 35 jaar en dat betekent dat ook het eerste buitenstation 25 jaar is geworden. Deze eer is voor Cees Vos en 'zijn' buitenstation op de Hooge Hof in Herwijnen. Het jaar 2003 verliep ook voor het station in Herwijnen zeer teleurstellend want voor het eerst in bijna 25 jaar overleefde geen enkel jong. Dit terwijl ook hier meer dan 15 jongen waren geboren. Wij hopen uiteraard dat 2004 de kroon wordt op het werk van 25 jaar inspanning voor de ooievaars en we gunnen Herwijnen minstens 25 jongen! Maar in het bijzonder willen we allen daar van harte feliciteren met het 25 jarige jubileum en we spreken de hoop uit dat ze nog lang bijdragen aan het succes voor de ooievaars.

De Hooge Hof in Herwijnen

De jaarlijkse ooievaarsdag in 2004 werd gehouden op Het Liesveld in Groot Ammers. Ingegaan werd op de ontwikkelingen vanaf de start van het project en ook werd van één van de eerste paren een stamboom in beeld gebracht waardoor we zicht kregen op de getalmatige groei van deze twee ooievaars. Vervolgens werd door de voor ons bekende internationale gast Wim van der Bossche een beeld geschetst rond het satellietproject en alle informatie welke dat oplevert rond de ooievaars. Het zendertje van 35 gram geeft elke 57 seconden een signaal wat opgevangen wordt door de satelliet, welke dit signaal weer doorgeeft aan het grondstation in Toulouse, Frankrijk. Deze gegevens komen dan weer op de website van het project. (www.ooievaars.vlaanderen.be) In de middag kon met Het Liesveld bekijken of een fietstocht maken in de

Topdrukte in het nest in Zegveld

omgeving. Al met al een zeer leerzame en interessante dag, met dank aan de gastvrouw Yvonne de Hartog en gastheer Sjoerd Veerman.

Tot slot:

Dear Stork friends;
Chers amis, chères amies des cigognes,
Liebe Storchenfrende ;
Beste ooievaarsvrienden ;
Earrebarrefreonen:

Wij hopen dat u zo voldoende geïnformeerd bent over het wel en wee rond de ooievaars. Uiteraard hopen wij ook dat u met ons van mening bent dat we ons blijvend moeten inzetten voor de verbetering van het leefgebied van de ooievaars en al wat daar mee samenhangt. Te denken valt dan aan: herstel van natuurlijke grondwaterstanden, extensief beheer van gras en hooilanden, slootkantbeheer en aanleg van poelen etc. Daarnaast is ook bescherming van de trekroute een belangrijk item!

Wilt u meer weten over ooievaars dan kunt u terecht op onze Website:

www.Eibertshiem.nl

en uiteraard kunt u ook altijd telefonisch informatie krijgen.

Daarnaast kunt u diverse artikelen bestellen (zonder bijkomende kosten) zoals: Baddoek €9, keukenset €7, Ansichtkaarten €5, De zweefvlieger van het platte land €5, Lepeltjesset €10 (ooievaar en lepelaar)

Mei 2004 Stichting It Eibertshiem.

H.Folkertsma, Hegedyk 1, 8642 WH Lutkewierum. Tel: 0515-521559.

Knip deze bon uit en stuur in:

Ja, ik bestel:

.....
.....
.....
.....
.....

Ja, ik meld mij aan als donateur voor € ..... Per jaar. (min. 5 €)

Dhr/Mevr. ....

Straat ..... Huisnummer: .....

Woonplaats ..... Postcode: .....

Nog een tip: kijk ook eens op: home.hetnet.nl/~wianciconia

